

HELSINGØR KOMMUNES
BEREDSKABSPLAN
TIL FRONTMEDARBEJDERE
**ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER
OG NEGATIV SOCIAL KONTROL**

FORMÅL

I Helsingør Kommune kan man som medarbejder møde udfordringer med æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol i relation til sit arbejde.

Denne guide er udarbejdet som en støtte til dig, der møder disse udfordringer. Vi ønsker at give en hurtig og let adgang til hjælp, støtte og vejledning.

Guiden foreslår konkrete handlemuligheder.

Denne folder er udarbejdet i samarbejde med Center for Job, Borgerservice og Teknologi (JBT), Center for Dagtilbud, Skoler, Fritid og Idræt (DSFI) og Center for Børn, Unge og Familier. Det er opgaven der definerer, hvem der skal deltage i løsningen af udfordringen.

DET TVÆRFAGLIGE SAMARBEJDE

I Helsingør Kommune har en række medarbejdere særlig viden om og kompetence til at vurdere og bistå ved sager omhandlede æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol. Der er en fælles indgang til hjælp og støtte via Helsingør Kommunes SSP.

SSP TILBYDER

- Sparring og rådgivning ift. bekymringer og mistanker.
- Kvalificering af henvendelser.
- Evt. videregivelse af information til relevante instanser.

HVORFOR ER ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER OG NEGATIV SOCIAL KONTROL ET PROBLEM?

Den personlige frihed er grundlæggende i Danmark. Her er ligestilling mellem kønnene. Drengene og piger skal have lige muligheder for at udfolde sig og leve et frit liv.

Alligevel ser vi, at der er mennesker, som dagligt lever med trusler, vold og undertrykkelse bl.a. på grund af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol.

Der er unge kvinder og mænd i Danmark, som udsættes for en ekstrem negativ social kontrol, og som på grund af undertrykkende kønsopfattelser, religion og kulturelle normer, fratages retten til at bestemme over egen krop og eget liv.

Negativ social kontrol kan også forekomme i en mildere form såsom manglende deltagelse i lejrskole, gymnastikundervisning, fritidsaktiviteter og overvåget/kontrolleret brug af

mobiltelefon og PC. Det kan og må vi ikke tolerere i Helsingør Kommune.

Vores mål er, at børn, unge og voksne skal kunne leve et frit liv, hvor religiøse normer og kulturelle traditioner ikke begrænser borgernes frihed og rettigheder.

Æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol fører til mistrivsel. Derfor skal vi som medarbejdere i Helsingør Kommune kende bekymringstegn og risikoadfærd, så vi kan iværksætte forebyggende eller genoprettende tiltag hen mod trivsel.

Negativ social kontrol findes inden for mange befolkningsgrupper og inden for forskellige religioner. Helsingør Kommune er opmærksom på negativ social kontrol uanset etnicitet og religiøs overbevisning.

DEFINITIONER

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER

Omhandler kontrol, overgreb og konflikter, der opstår inden for nære, familiære relationer, og hvor konflikten skyldes en opfattelse af, at familiens ære er blevet krænket.

Familiens ære er knyttet til en opfattelse af familien som en samlet enhed – et fællesskab, hvor den enkeltes handlinger påvirker hele familien og dens ære. Det er således hele familiens omdømme og ære, der skades, hvis et familiemedlem handler i strid med normer for, hvad der opfattes som god opførsel.

Æresbegrebet er meget komplekst og kan lettere forsimplet forstås, som et sæt af normer, der specificerer, hvad ære betyder, og hvordan man mister ære.

Når vi taler om æresrelaterede konflikter, vil æresbegrebet som oftest være knyttet til forestillinger om en families generelle status, og

særligt være knyttet til forestillinger om kvinders ærbarhed i familien.

Det er særligt en kvindes seksualitet, der er omdrejningspunkt for vurderingen af, om en kvinde anses for at være ærbar eller ej. Dermed også om den enkelte kvindes og families ære er opretholdt.

Ærbarheden er bl.a. afhængig af, at man har sin mødom i behold samt af, hvordan man generelt opfører sig.

Drenge og mænd kan ligeledes være udsat for æresrelaterede overgreb. Det kan f.eks. ske, hvis en dreng/mand modsætter sig et ægteskab eller er homoseksuel.

NEGATIV SOCIAL KONTROL

Viser sig som handlinger, styring, kontrol eller sanktioner, der i væsentlig grad hæmmer eller begrænser den enkeltes livsudfoldelse, adfærd, valg og rettigheder.

Det kan f.eks. være kontrol eller restriktioner i forhold til livsstil, fritidsaktiviteter, sociale relationer, valg af uddannelse, arbejde og ægtefælle eller retten til at bestemme over sin egen krop.

Det kan få konsekvenser for den enkelte i form af f.eks. manglende frihed, samt manglende deltagelse i skole- og fritidsaktiviteter.

I yderste konsekvens kan oplevelsen af de enkelte familiemedlemmers krænkelse af familiens ære føre til tvungne udlandsophold (genopdragelsesrejser), tvangsægteskab, æresrelateret vold og æresdrab.

Æresrelaterede konflikter kan med andre ord få fatale konsekvenser for den enkelte borger, og skal derfor tages meget seriøst.

BEKYMRING, MISTANKE ELLER VIDEN?

Personer, der udsættes for sociale indskrænkninger og/eller forskellige former for vold begrundet i ære, er omfattet af nøjagtigt de samme bestemmelser i lovgivningen, som omhandler overgreb af voldelig eller seksuel karakter samt bortførelse/frihedsberøvelse.

Ved bekymring om børns mistrivsel er der ligeledes skærpet underretningspligt, uanset om det handler om æresrelaterede konflikter eller ej.

Der er ingen, der forventer af frontmedarbejdere, at de skal være eksperter i æresrelaterede konflikter eller negativ social kontrol. Men de skal være opmærksomme og reagere, hvis de har mistanke om, at et barn, ung eller voksen, som de er i kontakt med, er udsat for negativ social kontrol eller er involveret i æresrelaterede konflikter.

Ifølge RED rådgivningen (Center mod æresrelateret konflikter) udgør kvinder langt størstedelen af dem, der søger hjælp hos myndighederne, herunder politiet, kommunen og frivillige organisationer.

Ikke desto mindre er der også unge mænd, som oplever tilsvarende kriser. Det kan f.eks. være i de tilfælde, hvor den unge mand er blevet lovet væk til ægteskab, eller i sager hvor familien har mistanke om, at sønnen har en anden seksuel orientering end heteroseksuel.

HANDLEGUIDE

HVAD SKAL JEG HOLDE ØJE MED?

ÆRESRELATEREDE KONFLIKTER OG NEGATIV SOCIAL KONTROL KAN VISE SIG PÅ MANGE MÅDER, F.EKS.:

SOCIALE INDSKRÆNKNINGER

- I forhold til fritid, venskaber, klasseaktiviteter, lejrskole, for mange hjemlige pligter, kommunikation via mobil og sociale medier, uddannelsesvalg og beskæftigelse. Den unge eller voksne henvender sig til dig og tør ikke tage hjem. Ulovligt længere fravær fra skolen. Sygefravær i forbindelse med arbejde eller praktik forløb. Mistanke til bisiddere, f.eks. fra familie.

PSYKISK OG FYSISK VOLD, BEGRUNDET MED ÆRE

- Ydmygende sprogbrug, trusler, afstraffelser, vold, som evt. begrundes med barnets, den unges eller den voksnes etnicitet eller hensynet til familiens ære/for at undgå rygter.

SEKSUELLE OVERGREB

- Befølinger, udlevering af billeder, seksuelle krænkelser, samleje, hvor overgrebene får en æresrelateret vinkel, på grund af tabu eller trusler om offentliggørelse.

TVUNGEN UDREJSE AF DANMARK

- Trusler eller planer om at blive efterladt hos familie efter ferie, genopdragelse, forlovelse, giftermål i andet land.

PRES TIL ELLER TVUNGET ÆGTESKAB

- Planer om eller pres til tidlig forlovelse, religiøs vielse eller uønsket ægteskab med herboende/udenlandske statsborgere.

Når ovenstående giver anledning til bekymring skal du gribe ind.

HVAD SKAL JEG GØRE?

- Ved konstatering eller begrundet mistanke om negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter lav en bekymringshenvendelse til SSP: 49 28 27 18. SSP's opgave er at vurdere og kvalificere bekymringen, for herefter at inddrage relevante samarbejdspartnere og eventuelt facilitere løsninger.

- Ved bekymring omkring børn og unge under 18 år udarbejdes en underretning til Familierådgivningen tlf. 49 28 23 00 mail underretning@helsingor.dk

- Ved bekymring for voksne (18+) rettes henvendelse til SSP. Kontakt generelt SSP for råd og vejledning i sager der omhandler negativ social kontrol og æresrelaterede konflikter.

- Ved alvorlig risikoadfærd, hvor den samlede trivsel er i fare og der er stor sandsynlighed for vold og/eller overgreb kontakt politiet på 114.

VED BEKYMRING ELLER MISTANKE

Ved bekymring eller mistanke for borgere i Helsingør Kommune, samt for råd og vejledning - ret en bekymringshenvendelse til:

SSP
tlf. 49 28 27 18
mobil 41 93 11 01

Sydvej 17, 3000 Helsingør
ssp@helsingor.dk
uss07@helsingor.dk

VED AKUTTE SITUATIONER

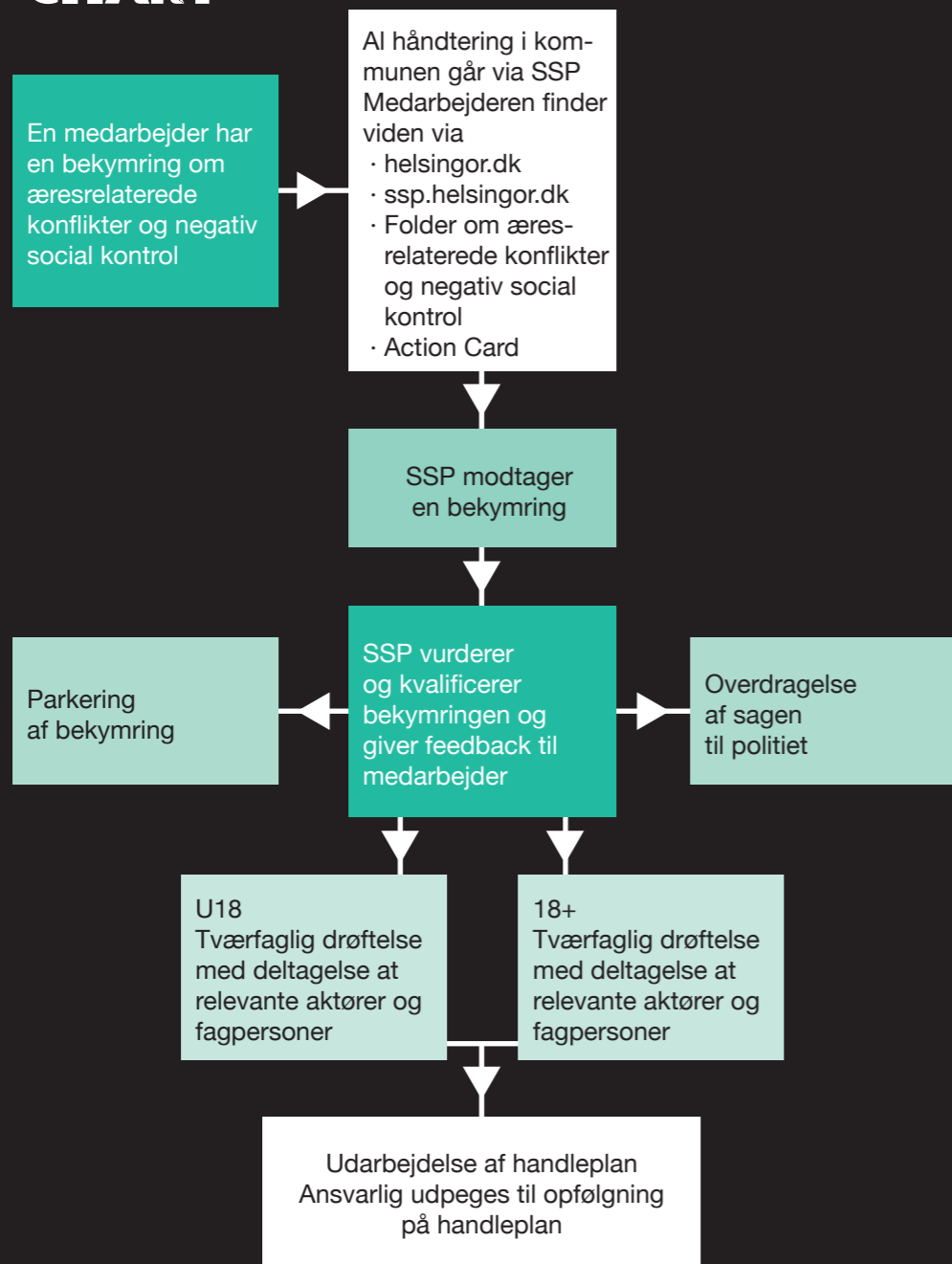
Ved akut risiko for vold og/eller overgreb kontakt:

POLITIET
tlf. 112

Nordsjællands Politi
Prøvestensvej 1 · 3000 Helsingør
tlf. 49 27 14 48

Akut handling påkræves

FLOW CHART

KONTAKT

SSP sekretariat

tf. 49 28 27 18

mail ssp@helsingor.dk

Vagten i Familierådgivningen

tf. 49 28 23 00

mail underretning@helsingor.dk

Politiet kontaktes på 114

Spørg evt. efter ressourcepersonen på området.

LINKS

SIRI's Nationale handlingsplan for forebyggelse af æresrelaterede konflikter og negativ social kontrol:

VISO er den nationale Videns- og Specialrådgivningsorganisation på det sociale område og på specialundervisningsområdet. VISO yder gratis rådgivning og udredning om æresrelaterede konflikter i konkrete sager omfattende en eller flere borgere.

Læs mere om VISO's tilbud her:

SKOLE

SOCIAL

SUND

POLIT

SSP Helsingør
Sydvej 17
3000 Helsingør
49 28 27 18
ssp@helsingor.dk
www.ssp.helsingor.dk

